

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoP/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217204391
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8217204391.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Diany Vlčkovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: M. O., nar. XX.X.XXXX a L. O., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: P. O., nar. XX.X.XXXX, bytom O. O. XX, K., zastúpenej JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom so sídlom Partizánska 1, Bardejov a otca: M. O., nar. XX.X.XXXX, bytom A. A. XX, K., zastúpeného JUDr. Matúšom Hribom, advokátom so sídlom Na hradbách 5, Bardejov, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6P/31/2017-62 zo dňa 30.1.2018 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudku.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.
2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že naposledy bolo výživné určované v apríli 2015, kedy bola súdom prvej inštancie schválená dohoda rodičov, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletých detí v sume po 100 eur mesačne. V tom čase bol otec samostatne zárobkovo činnou osobou s mesačným príjmom okolo 1.000,- EUR a s výdavkami na podnikateľské aktivity, bývanie, stravu, ošatenie. Inú vyživovaciu povinnosť nemal. Platil za prenájom bytu, v ktorom býval s priateľkou. V súčasnej dobe naďalej žije v spoločnej domácnosti s družkou a ich spoločným dieťaťom. Je evidovaný v evidencii nezamestnaných a nepoberá žiaden príjem. Pribudla mu jedna vyživovacia povinnosť. Otec je vyučený v odbore automechanik. Plánuje pokračovať v prevádzkovaní živnosti, prácu mimo svojho odboru si nehľadá. Deklarovanej príjme vo výške 720,- EUR mesačne, z týchto dôvodov mal súd pochybnosti o tom a vylúčil to, aby nemal príjmy prípadne nejaké úspory, z ktorých by tieto pohľadávky uspokojoval. Jeho vyživovacia povinnosť má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami. Osobnú starostlivosť nevykonáva, keďže deti boli zverené do výchovy matky a na druhej strane súd zistil zmeny pomerov u detí, keď starší M. nastúpil na strednú školu a mladšia dcéra L. na základnú školu. Ich výdavky a potreby sú spojené s návštevou školy, s ich potrebami na stravu, oblečenie, poplatky za školskú a mimoškolskú činnosť. Považoval tým určené mesačné výživné po 100 eur na každé z detí za primerané s tým, že to zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom ich otca. U matky nedošlo k žiadnym podstatným zmenám.
3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Uviedol, že jednoznačne preukázal zmenu pomerov na svojej strane, ktoré skutočnosti súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil a nereagoval na dôvody, prečo otec nateraz nepracuje. Pribudla mu jedna vyživovacia povinnosť, znížiť výživné žiadal len na dobu, kedy sa opäť obnoví jeho podnikateľská činnosť. Ak by sa zamestnal a

zarobil na pomery, v ktorých žije zhruba 500 eur v čistom, pri zaplatení bežných výdavkov by nemohol platiť výživné ani vo výške, ktorá bola naposledy schválená. Zároveň tiež plnil dlh osobe, ktorá za neho plnila vyživovaciu povinnosť. Dôkazmi predložil, aké sú jeho výdavky. Žijú z materského príspevku jeho partnerky, matka detí ma ďaleko vyšší príjem, pretože zarába 700 eur, 200 eur výživné a ešte má aj príjem jej partner, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Je to v pomere 350 eur ku 1400 eur, teda niekoľko násobne. Na základe týchto argumentov žiadal odvolací súd zmeniť napadnuté rozhodnutie a návrhu vyhovieť.

4. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Tvrdenia o tom, že nemá v súčasnej dobe žiadne príjmy a že je ochotný platiť pôvodné výživné v čase 6 až 12 mesiacov od vtedy, kým sa mu rozbehne podnikanie, je alibistické a nepodložené. Rozbiehanie týchto podnikateľských aktivít otec realizuje už viac než dva roky a teda daný stav môže trvať ešte ďalšie obdobie. Otec by mal vyvinúť ďalšie úsilie, keďže mu pribudla vyživovacia povinnosť, argumenty ohľadne toho, že nemôže opustiť domácnosť, lebo sa musí starať o dieťa a družku, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie vo vzťahu k starším deťom. Podnikanie sa mu zrejme dlhodobo nedarí a preto by bolo potrebné, aby uvažoval aj o inom zamestnaní. Za dva roky sa nepreukázala žiadna snaha zo strany otca nájsť si zamestnanie a v súčasnej dobe si ani neplní vyživovaciu povinnosť teda 200 eur, ktoré uvádza v odvolaní, že ich matka dostáva, nie sú reálne. Zároveň tým, že na zabezpečenie úveru tretej osoby, čo sa preukázalo v konaní, založil svoju nehnuteľnosť, matka poukazuje na neprimerané riziko, ktoré podstúpil otec pre cudziu osobu, ktorú mal podporiť v tom, aby získala úver. Z uvedeného nie je dôvod na znižovanie výživného, ale skôr naopak, ešte aj dôvod ho zvýšiť. Nepodielala sa ani na údržbe záhradnej chaty, o ktorej hovorí a o ktorú je potrebné sa starať. Preto navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

5. Opatrovník maloletého dieťaťa sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd podľa ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „odvolací súd“ a „CSP“) prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ust. § 378 a nasl. CSP a § 2 ods. 1 a § 111 a nasl. zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe zistených skutočností správne vo veci rozhodol a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutočnostiach sa tak po skutkovej ako aj právnej stránke nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

7. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

10. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Nateraz bolo zo spisu zistené, že navrhovateľ je tohto času vedený ako uchádzač o zamestnanie bez nároku na dávku v nezamestnanosti. Tohto času nepoberá ani pomoc v hmotnej núdzi. Vo februári 2017 pozastavil živnosť. Ako živnostník mal autoservis v prenajatých priestoroch firmy V. na C. XX v K.. V mesiaci apríl 2016 dostal výpoveď z prenajatých priestorov. Keďže mal trojmesačnú výpovednú lehotu, zháňal si iné priestory na prenájom. Asi rok mal v objekte bývalej SNAHY prenajaté priestory do februára 2017. Z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom bývalá manželka podala návrh na výkon exekúcie. Ku dňu podania správy nemal na výživnom žiadne podližnosti. Na vyplatenie exekúcie si zobral pôžičku vo výške 3.200,- EUR s mesačnou splátkou 70,- EUR pod dobu 46 mesiacov. Po rozvoде manželstva, vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov a následnom predaji rodinného domu v K. G. Z. sa bývalá manželka s deťmi presťahovala do dvojizbového bytu kupcov rodinného domu na ulici O. O. v K.. Navrhovateľ si kúpil jeden a pol izbový byt na ulici Q. A. v K., v ktorom žije s priateľkou. Priateľka otca poberala v čase podania správy nemocenské dávky vo výške 320,- EUR mesačne, bola na rizikovom tehotenstve. Mesačné výdavky navrhovateľa sú na stravu 100,- EUR, energie 170,- EUR, výživné na deti 200,- EUR, splátka pôžičky na vyplatenie exekúcie 70,- EUR, mobilný telefón a internet 50,- EUR a drogeria 30,- EUR. Nemá žiaden príjem. Matka maloletých

detí pracuje ako zdravotná sestra u MUDr. Z. Z.. Jej čistý mesačný príjem s daňovým bonusom na deti je vo výške 650,- EUR. Okrem toho poberá prídavky vo výške 47,04 EUR. M. M. je študentom druhého ročníka Strednej priemyselnej školy v Bardejove, odbor elektrotechnika. Maloletá L. je žiačkou tretieho ročníka Základnej školy K. C. v K.. Matka spolu s deťmi žije v dvojizbovom byte, ktorý má v osobnom vlastníctve. Mesačné náklady súvisiace s bývaním sú vo výške 183,- EUR. Okrem toho má matka mesačné výdavky na stravu vo výške 100,- EUR, oblečenie 10,- EUR, hygienu 20,- EUR, mobilný telefón 20,- EUR, televíziu a internet 33,- EUR, pohonné hmoty 30,- EUR, dôchodkové sporenie 10,- EUR. Okrem toho má ročné výdavky na lieky 20,- EUR, okuliare 80,- EUR, spoločenské vyžitie 30,- EUR, komunálny odpad 81,- EUR, domovú daň 36,- EUR, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 100,- EUR, servis motorového vozidla 200,- EUR. Maloletý Matúš sa nestravuje v školskej jedálni. V súvislosti so starostlivosťou o syna Matúša má matka mesačné výdavky na stravu vo výške 150,- EUR, oblečenie vo výške 20,- EUR, hygienu 20,- EUR, mobilný telefón 5,- EUR, sporenie 10,- EUR, stavebné sporenie 40,- EUR, školské pomôcky 10,- EUR, stužkovú slávnosť 10,- EUR, vreckové 25,- EUR. Ročné výdavky na maloletého sú na lieky 50,- EUR, okuliare 80,- EUR, príspevok v škole 34,- EUR, školský výlet 50,- EUR, lyžiarsky výcvik 50,- EUR, darčeky na Vianoce, narodeniny, meniny 100,- EUR. Maloletá Lenka sa stravuje v školskej jedálni. Mesačné výdavky za obedy sú 25,- EUR, strava 100,- EUR, oblečenie 20,- EUR, hygiena 10,- EUR, mobilný telefón 5,- EUR, školské pomôcky 7,- EUR, školský klub detí 7,- EUR, vreckové 10,- EUR, sporenie 10,- EUR, stavebné sporenie 40,- EUR. Ročné výdavky na maloletú sú na lieky vo výške 50,- EUR, príspevok v škole 10,- EUR, školský výlet 30,- EUR, lyžiarsky výcvik 50,- EUR, darčeky na Vianoce, meniny a narodeniny vo výške 100,- EUR. Podľa udania matky navrhovateľ - otec od júna 2016 do júna 2017 neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Z uvedeného dôvodu sa rozhodla v marci 2017 podať trestné oznámenie pre prečin zanedbania povinnej výživy a návrh na výkon exekúcie. Po podniknutí týchto krokov jej navrhovateľ vyplatil dňa 27.3.2017 výživné vo výške 500,- EUR. K uvedenému dňu ostal dlh na výživnom 1.700,- EUR, ktorý bol vyrovnaný dňa 15.6.2017. Bežné výživné mala následne vymožené prostredníctvom súdneho exekútora. Matka detí nevie finančne pokryť všetky mesačné aj mimoriadne výdavky, preto jej finančne pomáha matka. Matka detí má vedomosť o tom, že navrhovateľ má prenajaté priestory v bývalom Agrostave, kde vykonáva profesiu automechanika.

12. Z prejednávanej veci je zrejmé, že posledná úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom sa konala v roku 2015, teda pred 3 rokmi s tým, že v čase rozvodu manželstva uzavreli rodičia rodičovskú dohodu. Od poslednej úpravy došlo k zmene pomere predovšetkým u maloletých detí, kedy starší syn nastúpil na strednú školu a mladšia dcéra na základnú školu. Naposledy upravená výška výživného, a s tým sa stotožňuje aj odvolací súd, skutočne zodpovedá potrebám detí primerane pokryť ich náklady spojené s ošatením, stravou, návštevou školy i mimoškolských aktivít s tým, že teda výdavky, ktoré matka špecifikovala za jej príspevia v nepomerne vyššej čiastke okrem osobnej starostlivosti, sú na jej pleciach.

13. Otec v priebehu celého konania nepreukázal snahu sa zamestnať a pokiaľ poukázal na príjem matky vo výške 700 eur a tvrdí, že v tom istom regióne by si našiel prácu za 500 eur, s ktorými by nedokázal pri úhrade nákladov platiť pôvodne stanovené výživné, vyznieva tento argument veľmi alibistický. Otec má vedomosť o tom, že vyživovacia povinnosť k deťom trvá, deti sú v školskom veku, sú oprávnené pripravovať sa na svoje budúce povolanie a preto medzi jeho základné povinnosti patrí to, aby zabezpečil finančné prostriedky na pokrytie ich potrieb. Argument týkajúci sa príjmu v inej profesii, v akej je vyučený otec, s príjmom, ktorý by bol podstatne nižší, ako jeho príjem z podnikania, neobstojí za situácie, kedy tieto dôvody trvajú neprimerane dlho a aj na trhu práce v regióne, v ktorom žije otec, nastal posun v tom, že sú ponuky práce, ktoré možno vykonávať v regióne, v ktorom žije za príjem, ktorý by postačoval na pokrytie jeho potrieb a potrieb maloletých detí (napr. www.profesia.sk). Je neprijateľné, aby otec argumentoval tým, že si ani nehľadá prácu v inom odbore a deti majú počkať na obdobie, kedy rozbehne podnikanie. Schopnosti a možnosti otca sú v jeho veku určite na takej úrovni, že nemožno polemizovať o tom, že existujú dôvody, ktoré by akceptoval súd za situácie, kedy táto inštitúcia má rozhodnúť vždy s dôrazom na záujmy maloletých detí. Nemožno pripustiť stav, kedy jeden z rodičov bez bližšieho odôvodnenia len preto, aby hľadal iné zamestnanie, zarobil by menej a z toho dôvodu nepracuje vôbec a je bez príjmu. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP. Vzhľadom k tomu, že išlo o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a súd nezistil dôvody, prečo by mal rozhodnúť inak, ako je uvedené v zákone, preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).